

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben:	10 kor. — fill.	Egy évre	18 kor. — fill.
Egy évre	5 " "	Fél évre	8 " "
Fél évre	2 " "	Négy évre	4 " "
Négy évre	1 " "	Egy órára	70 " "
Egy órára	1 " "	Egyes szám ára	4 fillér.

Felelős szerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden szó 4 fillér.

TÁVIRATOK.

Dreyfus-ügy.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

Budapest, jan. 2.

Párisból sürgönyzik: A Cuignet-ügyben kiküldött fegyelmi tanács négy szavazattal egy ellenében kijelentette, hogy Cuignet a terhére rótt fegyelmi vétség miatt nem helyezendő nyugalomba. A Havas-ügynökség értesülése szerint a hadügyminiszter hatvan napi várfogsággal büntette Cuignet őrnagyot.

Párisból távirják: A Cuignet ügyéről való döntést még ma nem publikálták hivatalosan. Jó forrásból eredő hírek alapján azt beszélnek, hogy a fegyelmi tanács, a mely előtt Lasics ügy nyilatkozott, hogy ő közölte a lapokban Cuignetnek a miniszterelnökhöz intézett levelét, négy szóval egyetlen úgy döntött, hogy Cuignet nem rekesztendő ki a hadsereg kötelékéből. A hadügyminiszter ennek következtében fegyelmi vétségért hatvan napi fogságra ítélte Cuignet őrnagyot.

Spanyol miniszterválság.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

Budapest, jan. 2.

Madridból sürgönyzik: Híre jár, hogy Izquierdo tengerészeti miniszter beadni szándékozik lemondását, aminek a flotta megerősítésére vonatkozó törvényjavaslat találkozott. A válság általánossá válhatik. A szerdán tartott minisztertanácsban hír szerint de Aguilar Campos marquis külügyminiszter formálisan bejelentette a lemondási szándékát.

Megfojtotta az édesapját.

„Debreczen” eredeti távirata.

Budapest, január 2.

Egy elvetemedett gonosz fiu megdöböntü bűnéről értesítenek bennünket. A fiatal Bibók András hevesvérü, szilajtermészetü legénynek ösmerték Verbáson. Hosszabb idő óta állandó ellenségeskedésben élt az édesatyjával. Tegnap éjjel beült a koresmába a

czimboráival kártyázni. A szerencse nem kedvezett neki s csakhamar elvesztette minden pénzét. Részeg és kedvetlen volt, ilyen állapotban ment haza s atyjától, a kit álmából vert föl, parancsoló hangon követelt pénzt. Édes atyja nem akart fiának pénzt adni, mire az elvetemült fiu rávetette magát az édesapjára és megfojtotta. Az apayilkost letartóztatták.

Margit királyné Umbertó sirjánál.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

Budapest, jan. 2.

Margit királyné — mint Rómából jeletik — tegnap Guiccoli márkí, gróf Santasilia és Villamarina márkinő kíséretében a Panteonhoz hajtatott s Umbertó király lelkiüdvéért misét mondatott.

A mise alatt a királyné imádkozott és koservesen sirt. A Pantheon alatt nagy néptömeg gyült egybe, s meghatva üdvözölte a zokogó özvegy királynét.

Tőzsde.

Budapest, 1901. jan. 2.

Holländer Adolf és Fia debreczeni termény kereskedő cég távirati tudósítása a mai budapesti árrakról:

D é l i z á r l a t :

Buza	1901. Áprilisra	7.61	7.62
	1901. Októberre	7.77	7.78
Rozs	1901. Áprilisra	7.40	7.41
Tengeri	1901. Májusra	5.89	5.90
Zab	1901. Áprilisra	4.94	4.95

Készaru üzlet 5—10 magasabb.
Amerika $2\frac{3}{4}$ magasabb.
Irányzat szilárdabb.

A huszadik század.

Magyar ember, tekints vissza büszkeséggel arra a századra, amelyet éppen most sodort el az idő áradatja.

Nagyon hátra maradtál akkor, midőn a 19. század beköszöntött hozzád.

De bár akkor sem akart az ország többsége függetlenséget, mint a hogy most nem akar, mégis felébredt szellemed. Előbb költőid, később államférfiaid vezettek gyorsan előre az új uton s a század közepéhez közel jutva, elérte nemzetünk az ujjászületés világraszóló percét.

Egy elaggott és a századba többé nem illő nemzetből, egyszerre egy ifjú és életerős faj bontakozott ki: a magyar faj. Keblére ölelte a magyar népet a régi magyar nemesség; ugyanaz, amely 950 évig megvédte e hazát és a mely most pár pusztul, mint oldott kéve, széthul és ősei földje mások kezére kerül.

Szabadság, egyenlőség és testvériség, nemcsak jelszavak voltak akkor, hanem dicső valóság és meghozták gyümölcsüket.

Most, hogy elmúlt az a század, a melyben hazánk ujjászületett, ott állunk a polgárosodás terén, ahol bármely előre haladott nemzet áll.

De fájdalom, nemcsak fényoldalait tulajdonítottuk el a polgárosodásnak, hanem árnyoldalait is, sőt fénydalaiba nem tudtuk magunkat egészen beleélni, míg ellenben árnyoldalai egészen megtudtak hódítani, mert mi is emberek, tehát gyarlók vagyunk.

Mi lesz most velünk, mi lesz hazánkkal az új században? !

Bár minden magyar embert eltöltöhetné az a vágy, hogy hazájára áldást hozzon a huszadik század!

Bár minden magyar ember felébredne arra az öntudatra, hogy nálunk az a legjobb ember, az a legjobb családapa, aki legjobb hazafi!

De hányan fognak felébredt honfi-vágyakkal lépni bele az új századba? Félő, hogy közszellemünk nagyon bágyadt, nagyon egykedvű és kevesen fognak számot vetni önmagukkal e nagy időjelző mellett elvonulva életutjukban, vajjon teljesítették-e kötelességüket mint magyar hazafiak?

Azért írom e sorokat, hogy talán lesznek olyanok is, akik elolvasva iratomat, felvetik önmaguk előtt e kérdést és az új század első napján jobb hazafiak lesznek, mint voltak akkor, midőn a múlt század elragadta mindazt, ami életükből mint emlék — édes vagy fájó emlék — fenmaradt!

Kossuth Ferencz.

Budapest, január 2.

A zemplénvármegyei függetlenségi párt.

Sátoralja-Ujhelyen a múlt hó 30-án tartotta tisztújító gyűlését, melyen dr. Lengyel Endre elnök, előrehaladó korára nézve beadta lemondását. Helyébe dr. Kossuth Jánost választották meg egyhangulag elnöknek. Jegyző dr. Buza Barna, a „Felsőmagyarországi Hírlap” szerkesztője lett, lapját pedig a párt hivatalos organumának nyilvánították.

Ujév a politikában.

Távirati tudósítás.

A politikában is beköszöntött az újév. A szokásos újévi tisztelegések ezúttal sem maradtak el — azonban azok, akik talán valami kiváló fontosságú politikai nyilatkozatot vártak, csalatkoztak. Széll Kálmán „óvatos” s nem nyilatkozik. Ezúttal is ugy eselekedett. Az újévi üdvözlésekről különben a következőkben számolunk be:

A függetlenségi párt tisztelegése.

Az országos függetlenségi és 48-as párt dr. Barabás Béla, a gyomai kerület orsz. képviselője vezetésével mellett tisztelegte a párt elnökénél Kossuth Ferencznel, ki azonban ez idő szerint testvére látogatásán Nápolyban időzvéen, helyette Györy Elek pártunk alelnöke fogadta a párt üdvözlését.

Barabás Béla üdvözlő beszédeben hivatkozott arra a szoros összetartásra, mely a függetlenségi és 48-as párt híveit egy hazánk önállóságának, állam- és gazdasági teljes függetlenségének, mint liberális fejlődésének előmozdításában a Kossuth Ferencz által oly magasztosan lobogtatott függetlenségi zászló alatt egyesíti. Biztosította a párt elnökségét rendíthetetlen bizalmukról és odaadásukról.

Györy Elek válaszában úgy

maga, mint a távollevő Kossuth Ferencz nevében köszönetet mondott a szíves bizalomnyilvánításért; hangsúlyozván ama nagy feladatokat, melyek a pártra, különösen most a politikai küzdelmek előestélyén várnak, ki-tartásra hívta fel a párt tagjait.

A tisztelegés Kossuth Ferencz lelkes éltetésével ért véget.

A szabadelvű pártnál.

A szabadelvű pártban is megvoltak a szokásos újévi tisztelegések. A párt elnökét Podmaniczky Frigyes bárót Korniss József üdvözlötte.

Széll Kálmán miniszterelnököt a miniszterelnöki palotában Falk Miksa üdvözlötte a párt nevében. A miniszterelnök válaszolt az üdvözlésre.

A képviselőház elnökénél.

A képviselőház elnökét Pulszky Ágost üdvözlötte. A beszédre Perczel Dezső válaszolt és kifejezte a nemzet erejében bizalmát.

A néppártban.

A néppárt — előbb Zichy János elnöknel, majd Zichy Nándornál tisztelegte.

Dologházat a szegénynek!

(Kétszeresen ad, ki gyorsan ad!)

Debreczen, január 2.

A nyomor és szegénység minden körülmények közt súlyos és szerencsétlen állapot, még akkor is, ha rózsaszirmok takarogatják, de legsúlyosabb, legkeserűbb a nyomor tévív idején.

Mert nyáron csak akad valamelyes munka, csak kinálkozik valamelyes kereset-

forrás annak a szegény embernek is, a ki keze munkája után él, ámde a szigorú tél beálltával, mikor a mezői, szőlő- és földmunka szünetel, mikor az iparosok is a minimumra szállítják le munkaerejüket, üzemeiket, mikor mindenki összehuzza magát, akkor az a szegény — biztos existencia nélküli napszamos, munkás és más — csak máról holnapra élőködő szegény ember sorsa nagyon rosszra fordul. — Tudatában van annak minden művelt állam, minden a szegények sorsát szíven viselő kormány és gondoskodik tévív idején szegényeiről.

Munkát adnak a szegény embereknek, hogy megkereshessék a napi kenyeret. Nép-konyhákat állítanak fel, hogy a szegény ember nagyon olesón, vagy ingyen kapjon egy meleg falatot.

Melegedő szobákat is állítanak fel, hogy a hájléktalan szegény megdermedt tagjait felmelegthesse.

Nálunk a felvidéken — akárcsak Chinában — minden évben van kisebb-nagyobb inség.

A mostani kormány igaz sokat tett a felvidéki szegény ruthének és tótok érdekében, gyökeresen azonban az sem szánálta a bajt, mert azt csak nagy iparüzemek létesítésével lehetne orvosolni.

Ámde a szegénynek nemcsak a felvidék privilégiuma, tanyát ütött az a termékeny rónaságon is. Sőt — mint sajnos tapasztaljuk, a nagy Alföldön évről-évre nagyobbodik a pauperizmus, tanúság reá a gazdag — Debreczen, a hol néhány ezer biztos kereset nélküli ember tengeti életét úgy, a hogy. A zóna, a közlekedés fejlettsége, az ipar és kereskedelem pangása a vidék a falvak és mezővárosok lakóit tömegesen a központokba terelte.

Igy Debreczen is hemzseg a sok józsai, böszörményi, hadházi, téglási, egyeki, csegei stb. községek kisiparosaitól és napszamo-

Silvesteri referáda.

A „Debreczen” eredeti tüzéjeje.

Az ő év már agonizált; a lemenő nap busan hintette utolsó sugarait a XIX. századra s aztán esendesen letűnt. En azonban sem nem agonizáltam, sem nem hintettem utolsó sugaraim semmire, hanem fájó szívvel s könnyes szemekkel búcsúztam szerkesztőségünk kedves alakjaitól. Sora és keblemre öleltem őket (miért is nincsenek női munkatársaink) s könyzapor között zokogtam:

— Isten önökkel! Eljenek boldogul. Engem vagy látok többé vagy nem (szép is az a logika, ha ért hozza valaki).

Munkatársaink meghatva búcsúztak tőlem s a szép jelenetet csak Löw Józsa prozai lelkenek'eme kijelentése zavarta meg: „Isten veled nyolez korona.”

Hü barátom, az ollo szintén könnyeket ejtett volna, ha lett volna keznél zseb-kendője, de így csak esendesen vonaglott, miközben egy szenzációs táviratot (saját külön tudósítókától) szerkesztett.

Az érzékeny jelenet háttérét különben nagyrabesült szerkesztőnk következő kijelentése képezte:

— Dongrész! Kiváló támpontja lapunknak, ki legutóbb is oly fényes eredményvel

juholla inter hazánk igazságszolgáltatásának egy tevékeny tényezője! Önre nagy feladat vár. Ezennel megbízom önt, hogy lapunk érdekében és fekete frakkban keresse föl Li Hung-Csang urat és kerdezzze meg véleményét Széll Kálmán politikája, a Mészáros díj elikkasztása és Komjáthy botrányos szinigazgatása felől. Ime 5 frt előleg előre nem látható költségekre (az előre láthatókra nem adott semmit), menjen, lásson, írjon!

Összepakoltam. Ezen hamar átestem, mely esés közben könnyebb sérülést szenvedtem.

Bus resignatioval és kezemben paksa-metámmal ültem fel a Hatvan-utezai lövónatra.

— Kérek egy jegyet Tien-Csinbe, szól-tam a kalauzhoz. Böszörményi (a kalauz) esodálkozva függesztette reám szeméit.

— Kérem, sziveskedjek csak megtartani, szoltam, miközben levettem magamról szeméit és visszatettem illetőségi helyére. Adott 12 fillérért egy jegyet.

Tehát az első lépés már megvan, innen már csak egy rövid ut vezet Tien-Csinbe.

A Hatvan-uteza végén azonban elfogott a honvágy. Elfogott és nem is engedett el. Ennek az erőszaknak a természetes követ-

kezménye lett, hogy a tien-csini gyorsvonat éppen egy órával előbb robotott ki a Vársartéri állomásból, mint én odaértem.

— Még ha siet utól éri Macson, biztatott a vasuti szolga, de nekem egy esőpp kedvem sem volt verseny sétalást rendezni a tien-csini express vonattal.

Visszatértem tehát és mivel interjúhira okvetlen szükség volt, hozzá fogtam nevezetes, hangadó embereket keresni.

Találkoztam közigazdaságunk kiváló alakjával, Szőlősi Rudival.

— Remek, pompás, isteni lesz, morgta Rudi.

— Rudikám, egy pár komoly kérdésem van hozzád!

— Nos?

— Mi a véleményed Széll Kálmán politikájáról, füztem tovább a szót.

Füzés közben azonban egy nehéz indulatszót elejtettem és az oly erővel zuhant a Rudi lábára, hogy felszisszent (t. i. Rudi.)

— Kérlek ne inzultálj, ha agyonvered a lábaim, mivel tánczolok a Csarnokban?

— Mit, te tánczolsz a Csarnokban? Jól van, ott lesz nevezetes ember, lesz interjúh.

És most, nyájas olvasó (ezt az öreg újságíróktól tanultam, hogy az olvasó min-

saitól. Ide költöztek azon reményben, hogy itt a megélhetés türethetőbb lesz. Száz meg száz ily szegény család van Debreczenben. Igénybe veszik városunk valamennyi jótékony intézményét és — növelik a nyomort.

De elvégre azok is emberek és ha nem is Debreczen ringatta bölcsőjüket, mégis csak könyörölni kell rajtuk is.

A mi eddig történt városunk szegényei érdekében az vajmi kevés. Az alamizsna csak ideig-óráig enyhíti a nyomort, ha ugyan enyhíti. Gyökeres gyógyomórról kell gondoskodni. A munkabíró szegénynek alkalmat kell nyújtani, hogy az tisztességes módon megkereshesse a mindennapi kenyerét. Alamizsnát csak a szegény betegnek és munkára még képtelen kiskorú gyermekeknek kell juttatni. E czélből fel kell állítani dologházakat, a hol az a szegény napszámos, iparos, ha nem kap munkát, legalább kenyerét megkereshesse. A házi iparnak száz meg száz ága van, melyeket a dologházban kultiválni lehet. Egy-két nap alatt elsajátítja mindegyik józan eszű ember eme munkák egyikét vagy másikat, 2—3 hét alatt pedig teljesen megtanulja a kosár- és gyékényfonást, fafaragást stb. Hadd készítsenek ezen szegények gereblyéket, faabran-csokat, számoltyokat, nyújtófákat, fogasokat, kapa és kaszanyeleket, lőceket. stb.-t. A kosár- fűz- és szalmafonásnak is van számos fajtája. Ezen házipari czikkekkal nem csinálnak konkurentiát iparosainknak, mivel ezen iparcikkeket úgy sem kultiválják iparosaink.

Ha az a szegény ember egész nap meleg szobában lehet, a hol még azonfelül 40—50 krt is kereshet naponta, sőt felesége és 12—14 éves fia is keveshetnek valamies-két: az valóságos istenáldás lesz rájuk nézve.

A szegény dologházak Németországban nagyban el vannak terjedve. Mi sok-sok

dig nyájas) ugord át velem a képzelet ugró mérezéjén a közben történeteket és jer állitsunk be egyenesen a Csarnokba.

Tehát itt vagyunk. Épp mikor beléptem, dr. Kenyeres Elek fennhangon elkiáltja magát:

— Tombola! és avval kezébe ragad egy díszes ezüst kancsót és avval nagy büszkén végig tombola a termen.

A nagyfoku tombolásban le kellett mondanom az interjúról és tevékenységemet más téren igyekeztem érvényesíteni. Felálltam cotilliont táncolni (azaz csak felálltam volna, ha ültem volna.)

És most Önök azt várják, hogy elmondjam, mi az a cotillion? Szeretném, de nem tudom. De mégis! A cotillion az egy tánc, vannak benne mulattató figurák, a többek közt Labunskaja ténsasszony elbujhat a rendezők által ott előadott kánkán mellett. Különben a közérköles szempontjából ajánlatosnak tartanám, ha a prima ballerina tanulóinak kaczérságot a cotillionbéli ballerinusoktól. Különben érdekesség tekintetében nem maradt hátra egy figura sem ettől.

Szerkesztő Ur! Szállók az Urhoz! Csak egy szerény kívánságom van. Annyi korona előleget kérek, a hányan gratuláltak az elnökségnek Dr. L ö f k o v i t s Márton-

épen nem üdvös dolgot vettünk át a némettől. Egész tanügyünk, közoktatásunk a németek mintájára rendeztük be a miért igazi nemzeti közoktatásunk most sincs még.

Vegyük át most az egyszer a német ama intézményét, a mely igazán üdvös és hasznos! Rendezzük be a szegények dologházát.

De ne késsünk vele, mert: Bis dat, qui citto dat.

Kuthi Zsigmond.

Színház.

Három előadás.

Három előadásról kell ezuttal ismét beszámolnunk. A Mozgó fényképek hétfőn este nagyon kevés közönség előtt, kedden délután a Kornevilli harangok, operett, zsu-folt ház előtt, este Mátyás király lesz, történelmi darab, üres ház előtt került színre. Részletesen nem foglalkozunk az egyes darabokkal, a szereplőket e darabokból már ösmerjük, tudjuk, hogy H a l m y Margit, T a n a y, K i s s Irén a Mozgófényképekben utólérhetetlen alakítást nyújtanak, a Cornevillei harangokban pedig P e r é n y i Margit bámulatos haladását konstatálhattuk különösen játékbán. Sziklay Gáspár apója értékes alakítás. Környei szépen énekel. Bödi operettekben is kezdi jól érezni magát.

Az előadásoknál mindenkor voltak akadályok — nem volt eléggé összetanulva — minek a próbák elégtelensége az oka, meg pl. tegnap este egyik-másik szereplő annyi fáradságot se vett magának, hogy szerepét megtanulja. Annyit pedig csak elvárhatunk, hogy szereptudással jelenjenek meg a színpadon.

hoz, a buzgó mulatság-rendező ügyvéd-titkárhoz. Ha még hozzáadjuk ehhez, az éjjeli lámpa eloltással egybekötött czuppanások után elhangzott b.u.é.k.-at, akkor előleg tekintetében felülmulom a legnagyobb kaliberű Alborákat is.

Cotillion után folyt a tánc tovább, a lakkeipők kejesen fetrengtek a szétszórt confetti és serpentin árjában.

Bizony isten nem sajnálom hogy Li-Hung-Csang urral nem ismerkedtem meg, neki sincs annyi érdem-éndeje, mint a hány cotillion-jelvényem volt.

De hogy az interjúh még se maradjon el, ezennel felkérem az összes tapasztalt mamákat, nőhódító Don Juánokat, szerelmes bakfisokat; írják meg véleményüket arról, hogyan lehet visszahódítani egy ideált, a ki az embertől a Csarnokban odébb állt?

„Véleményüket epedve várja es előre is köszönve boldog új évet kíván mindnyájoknak.

Dongrósz.

U. i. Azt beszélék, hogy Weichinger ma egésznap a tegnapi maradt pezsgős dugókkal fűtött.

NAPI HIREK.

XX. század.

T. olvasóinknak.

Hazafias tisztelettel üdvözöljük a „Debreczen“ előfizetőinek t. olvasó táborát az új évszázad első reggelén.

33. évfolyamába lépett a század kezdetével a mi lapunk, mely kitartó küzdelmet folytat fennállása első percétől fogva a magyar haza függetlenségéért.

Lapok keletkeztek és szüntek meg azóta; a mi lapunk pályafutása is néha leküzdhetetlennek tetsző akadályok szirtjébe ütközött: de a debreczeni polgárság hazaszeretete s a haza függetlensége iránti tántoríthatatlan ragaszkodása mindannyiszor újabb szárnyat adott további működésünk zavartalan folytatásához.

Nemcsak nem állt hátunk mögött a hatalom, de sőt mindent elkövetett s elkövet ma is megrontásunkra, de mi ennek daczára élünk és lobogtatjuk azt a régi zászlót, bizonyosságot szolgáltatva arról, hogy: „teher alatt nő a pálma.“

Az új század és új évfolyam kezdetén szívünkben üdvözöljük lapunk t. barátait azzal a kívánsággal:

Adjon Isten a magyarnak jó napot, a hazának függetlenséget, polgárainak békét, egyetértést.

A választások előtt.

Plósz Sándor igazságügyminiszter a közeledő választásokra való tekintettel az alábbi körrendeletet intézte tegnap a debreczeni és vidéki bírálkhoz, ügyészekhez és bírósági hivatalnokokhoz:

A közeledő országgyűlési képviselőválasztások alkalmából indítatva érzem magamat a bírálkat, kir. ügyészeket és bírósági hivatalnokokat egyik hivatali elődömmnek 1884 évi május hó 22-én 1481. l. M. E. szám alatt kibocsátott ama körrendeletére emlékeztetni, mely szerint politikai jogaik gyakorlatában szabadon követhetik szavazatukkal meggyőződésüket, de másrésztől összeférhetetlen volna bírói és hivatalos állásukkal a törvénybe, jelesen az 1869-ik évi IV. t.-cz. 11. §-ába, illetőleg most már az 1891. évi XVII. t.-cz. 39-ik §-ába is ütköznek, ha akár politikai véleményük, akár képviselőjelöltjük mellett korteskedést üznének, vagy ily czélből nyilvános — helyeken és gyülekezetekben felszólanának. — Súlyos felelősségnek tenné ki magát még különösen a bíró, királyi ügyész és bírósági hivatalnok is, aki hivatalos állását felhasználva, pártfele, vagy az ő pártjára tőzőnek részére hivatalos állásától függő bármilyen előnyt helyezne kilátásba, vagy az ellenpártiakat állásától függő hátránnyal fenyegetné. Egyébiránt remélem, hogy nem is fog e tekintetben eset előfordulni arra, hogy meg-torló intézkedéshez nyulni kénytelen legyek.

Új hadnagyk.

A 39 ik gy. ezred állományához tartozó tartalékosok közül az újévi előléptetések alkalmával hadnagyk lettek: Faragó (Feldmann) Miksa, váradí Török

Gyula, Fehér Emil, Leövy Albert, Németh Zoltán, Pikó Réla, Varju Elemér, Kretschmer Ágoston, Weinsichter Antal, Binder József, Szöllösy György. A 7-ik Vilmos huszárezredhez tartozók közül hadnagyok lettek: borosjenői gróf Tisza Lajos, gróf Széchenyi Pál és gróf Draskovich Lajos. Tiszthelyettesek: Molnár Ernő, Hausbruner Vilmos, Csapka Géza, Lavoner Károly, Molnár Károly és Besztercei Gábor.

Ujévi lábatlankodások.

Igazat kell adni Darwin apónak, hogy majomtól származik az ember. Különösen igazat adnak e tekintetben Darwin elvének az „ujévi tisztelgések.” Lapunk más helyén adunk hírt a politikai világban végbement szokásos ujévi tisztelgésekről, amelyeknek ez évben semmi különösebb elvi jelentőségük nincs. A mit odafenn csinálnak a nagyok, azt idelelt majmolják a kicsinyek. A ki olyan hívatalt, vagy állást tölt be, hogy legalább három alantassal rendelkezik, annál bizonyosan küldöttség tiszteleg újév első napján. Nem is érdemes bővebben foglalkozni ezekkel az ujévi lábatlankodásokkal; egyet azonban mégis meg kell említenünk, azt t. i., hogy a debreczeni ügyvédi kamara (a mely tudvalevőleg nemcsak a debreczeni és hajdumegyei ügyvédek, hanem Szolnok és Szabolcs vármegyék összes prókátorait egyesíti kebelében a kamarai tagsági díj fizetése tekintetében) a kamara elnökének M á r k Endre urnak vezénylete mellett ez évben is lábatlankodott újév első napján a debreczeni főispánnal. A kamara választmányának több tagja ez évben is tüntetőleg elmaradt a szegyenletes s az ügyvédi karra nézve megálázó farkasóvalástól, s hagyta guszta-sok szerint járni el azokat a „k a r t á r s a k a t” a kik a nyalás művészetét nemesapán a stempik körül érvényesítik.

Panaszok a telefondrótok ellen.

Többen panaszszal fordultak hozzánk, hogy az új telefon hálózat dróttjai, mihelyt egy kis szél van, olyannyira zúgnak, hogy azokban a házakban, ahol keresztül vannak vezetve, nem lehet aludni. A mostani nagy szeles időben különösen megújultak ezek a panaszok s mi utána is jártunk a dolognak, de azt az értesítést nyertük, hogy ezen a bajon segíteni nem lehet, a mennyiben a zugást semmiféle hangfogó meg nem szünteti. Így hát meg kell szokni a kellemetlen altató zenét!

A bűnügyi osztály ügyforgalma.

Ma kaptuk kézhez az újonnan felállított bűnügyi osztálynak az elmúlt évi ügyforgalmát.

Ezek szerint az 1900. évben elintézték nyert:

tisztán bűnügy	843
rendőri kihágás	3513

Míg a 843 bűnügyi eset tisztán s kizárólag e városban fordult elő, addig 2952 olyan esetben járt el a bűnügyi osztály, melyekben más hatóságok, idegen kir. ügyészségek keresték meg s így az összes bűnügyi előnyomozatok száma 3795. Tehát a bűnügyi osztályhoz érkezett összes ügyek száma 7258, melyből alig egy néhány (25-30) van elintéztelen.

A helybeli bíróságok ügyeiben eszközöltek 6080 kézbesítést.

A bűnügyek a következőképp oszlottak meg:

lopás	432
emberölés	3
rablógyilkosság	1

A többi ügyek hatóság elleni erőszak, testi épség, vagyon elleni bűntettek és vétések stb. között oszlottak meg.

A december hóban felmerült rablási esetek száma 10.

Eltolonozottak a város területéről 1138 egyént, kitiltottak 550-et. Ha hozzászámítjuk ehhez még a kimutatásba fel nem vett rendőri ügyeket, mint pl. a csak nemrég is nehéz rendőri szolgálatot követelő rablási esetek, utcai támadások, továbbá a mezőrendőri ügyeket. — így az utóbbi időben garázdálkodó vándor cigányok megfékezése, nagy meglepéssel és örömmel vesszük tudomásul és adjuk közre a statisztikát, mert minden egyes tételéből meglátszik, hogy a bűnügyi osztály híven és sikerrel oldotta meg sokszor nehéz feladatát és teljesen megfelelt céljának.

A közigazgatás egyszerűsítése a városnál.

A városhoz is megérkezett a belügyminiszternek a közigazgatás egyszerűsítésére vonatkozó rendelete s végre a város is rászánta magát, hogy azt a „rég, elavult kezelési rendszert”, mely a város közigazgatását évek óta oly nagyon is jellemzi — megváltoztassa. Értekezletet tartottak S i m o n f f y Imre polgármester elnöklése mellett a városházán, a melyen tárgyalás alá vették a belügyminiszter által leküldött rendelet egyes pontjait. A polgármester előterjesztésére elhatározták, hogy felírják a belügyminiszterhez, hogy a javaslatok kidolgozására fél évi határidőt tűzzön ki a belügyminiszter. Ezen különben nem esedálkozunk, mert a városnál nem igen érnek rá arra, a mi dologgal jár.

B. U. É. K.

Sajnálatos baleset következtében írásban akadályozva vagyok, ezúton kívánok boldog újévet barátainknak és jóismerőseimnek. Dr. B u r g e r Péter.

Ujtás az osztrák-magyar banknál.

Egyelőre csak a bank szolgáinak sípkáján történt egy kis ujtás, mely a „közös” jellegűt van hivatva demonstrálni. Ugyanis eddig a sapkán és ruhagombokon csupán csak a német felírás és az osztrák állami ezímer dísztelenkedett, míg az ujévi új ruhán már az osztrák felírás és ezímer mellett ott van a magyar is.

Hát hiszen ez is „haladás”.

Radeczky László őrnagy meghalt.

A debr. társasélet egyik tisztelt tagja halt meg tegnap városunkban. Radeczky László gyászjelentését vesszük ma, ki jól-lehet a közös hadsereg kötelékében állott, testestől lelkestől magyar ember volt s mint ilyen városunkban közkedveltségnek örvendett. Részt vett a königrázi ütközetben s az itt tanúsított hősiességéért nyerte a hadnagyi rangot. Fokról-fokra gyorsan haladt aztán a katonai ranglétrán. Hazafiasságát felső katonai körökben — rossz szemmel nézték s két év előtt mint őrnagyot nyugdíjazták. Hosszas betegség győzött a régi, mely tegnap véget vetett életének. Ékeskedett azon erényekkel, miket ma kevés közös hadseregbeli férfiakban tisztelhetünk. Hazafiassága nem szegődött a katonaságnál szinte követelményszámba menő idegen eszmék zsoldjába.

Igaz magyar ember maradt élte fogyatáig s épen ezért kétszeresen fájdalmas ránk nézve halála. Szerető felesége és két gyermeke gyászolják halálát, mely az egész városban nagy részvétet keltett. Nyugodjék békében, vigasztalja holtporában is az a tudat, hogy hazafiassága méltó kegyeletet fog kelteni mindenha azokban, kik honfiai kötelességnek a katonai rendszabályokkal való tapintatos összeegyeztetéseinek nehézségét fel tudják fogni. A halálesetről a család a következő gyászjelentést t adta ki:

Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a feledhetetlen jó férjnek, apának, testvérnek és vőnek R a d e c z k y László es. és kir. nyugalmazott őrnagynak f. hó 1-én esteli fél 10 órakor elhunytát. Boldog házasságának 13 ik évében hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei f. hó 3-án d. u. fél 3 órakor fogtak a róm. kath. egyház szertartás szerint Kossuth-utca 28. sz. háztól a Szent-Anna-utcai temetőbe örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő szent mise áldozat pedig folyó hó 4-én délelőtt kilenc órákor fog az egek urának bemutatni. — Mely végtisztesség tételre rokonainkat, barátainkat és az elhunytak bajtársait szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1901. jan. 2-án. Bánatos neje: Özv. Radeczky Lászlóné sz. Becker Anna. Gyermekei: Józsika és Jenőke. Testvérei: özv. Barcza Lajosné, özv. Kornhoffer Józsefné, Szép Sándorné, Radeczky Károly. Apósa: Becker Ádám. Az örök világosság fényeskedjék néki! Nyugodjék békével!

Fényesen sikerült szilveszter este.

Az István gőzmalom munkásai tegnapelőtt este a Margit fürdő disztermében fényesen sikerült szilveszter estélyt rendeztek. — Jó kedv, kedély uralkodott egész este. Az első négyest 150 pár tánczolta. A Margit terme zsufolva volt, mit bizonyít annak a diszes hölgyközönségnek névsora, melyet megkaptunk, de a melyet sajnálatunkra lapunkban ezúttal nem közölhetünk.

Krüger és a magyar ujságírók.

Kolozsvárról érdekes dolgot jelentenek. A sok ezer üdvözlő távirat közt, amelyet

Krüger mostanában kapott, volt négy, a melyet kolozsvári hírlapírók küldöttek az ősz elnöknek.

Négy lelkes burbarát, a kiknek a Gárdonyi-kávéházban van törzsasztaluk, a burgyőzelem hírére lelkesedésüknek adtak kifejezést azzal, hogy táviratilag siettek üdvözölni az elnököt. De mily nagy volt örömük, mikor tegnap a következő czimzésű köszönő levelet hozta részükre a posta:

Vier ungarischen Journalisten
Café Gárdonyi

Kolozsvár.

A kis levélben pedig ez az egyszerű névjegy tolmácsolja, a bur köztársaság elnökének köszönetét:

S. J. P. KRÜGER
Staats President van de Zuid
Afrakaanische Republik.

p. r.

Az újságírók természetesen valóságos ereklüként őrzik most az új század ezen eddig legnevezetesebb államférfiának manu propriáját.

Felhívás.

A következő felhívást vettük: Az angol club férfi tagjai felkéretnek, hogy f. hó 3-án este 6 órakor a club helyiségében megjelenni sziveskedjenek. Az elnökség.

A hóvihár.

Végre beköszöntött igazán a tél. Az ó év utolsó éjjelén kezdett el havazni s még most is egyre hull a hó, fehér lepellel borítva be az utcákat. A tegnapi hóvihár is sok galibát okozott. A vonatok mind nagy késéssel érkeztek meg a pályaudvarra s a közlekedés — kivált a külsőségeken — az óriási hó miatt majdnem teljesen megszűnt.

Jutalom a rendőrségnek.

A „Győri Hírlap” legutóbbi számában olvassuk a következő sorokat: A közgyűlés ezer koronát szavazott még a buzgó rendőrség jutalmazására. Az adományozott összeget már szét is osztották a rendőrök között.

Nem akarunk kommentárt fűzni e hírhez.

A városunknál sokkal kisebb és szegényebb Győr-méltányosnak találta, hogy rendőrségét buzgólkodásáért megjutalmazza, a nagy Debreczen, ki óriási összegeket ad ki más célokra, nem tartotta méltónak — méltó jutalomban is részesíteni ezt a rendőrséget, a ki az utóbbi hónapban éjjel és napot is egygyé tettek. Fáradságos, nehéz munkájukért egyebet várhatnának a városi tanácstól, mert tudomásunk van arról is, hogy nagyon sok ajándékot osztottak szét a városi kezelő személyzet között.

Öreg Szabó Tóni.

Az öreg Szabó Tóni azok között küzdött, akik a magyar trikolorat véres dicsőségben körülhordozták Versectől Szolnokig, Isaszegtől Vácig. Az eperjesi sáncokban a csákojába furdott a muszkák golyója. A

szabadságharc után tíz esztendeig harezolt Taliánországban s Magentánál fejezte be katonai pályáját. Most már tehat nines esodálkozni való azon, hogy töpörödött ember az öreg Szabó Tóni.

A napokban beállit Csóka Samu polgármesteri titkárhoz.

— Azért gyűttem vóna, — mondta az öreg — hogy gyűt-e irás onnan felülről.

A titkár előhuzott a sok akta közül egy irást és abból felolvasta, hogy Szabó Tóni bácsinak, mint öreg honvédnek, aki a hazáért rabságot is szenvedett, havonként hat korona jár.

— Mönnyi?

— Hat korona.

— Az Isten áldja mög a tekintetős urat.

Nem én rendeltem ezt, hanem a miniszterelnök a beküldött hiteles okmányai alapján,

Ugyan már kinek hijják azt a lelköm jó embört?

Szell Kálmánnak.

— No, hát én mint Szabó Tóni, aki mindenütt ott voltam, mikor abba a nagy vitába voltunk a némóttel, szivből tisztöltötöm.

Az öreg azután olaszul is mondott valami áldást, mert tíz év alatt Taliánországban úgy megtanult olaszul, hogy ma is folyékonyan beszéli ezt a nyelvet.

Szép gömbölyü nagy betűkkel írta alá a jegyzőkönyvet.

— Csak azt nem tudom, hogy a tekintetős Szelli Kálmán ur kitől hallotta, hogy éppen három nyavalyás németöt mensesztöttem a más világra.

— Tudja-é?

— Tudja bizony, mert tudnia kell, ha havonként három forintot rendölt. Ugy látzik, egy-egynémötér egy-egy forintot kapok holta m napjái g.

Az ország legolcsóbb folyóirata.

A Magyar Néprajzi Társaság dr. gróf Kun Géza, gróf Zichy Jenő, Szalay Imre, Vámbéry Armin, dr. Munkácsi Bernát, György Aladár, dr. Sebestyén Gyula, dr. Janló János, dr. Herrmann Antal stb. aláírással egy előfizetési felhívást küldött hozzánk, amelyben tudatják, hogy folyóiratuk az Ethnographia 1901-től fogva évi tíz terjedelmes, műlapokkal, rajzokkal, fényképfelvételekkel, hangjegyekkel és egy állandó muzeumi melléklettel ellátott fuzetben jelenik meg. A díszesen kiállított havi folyóirat évi előfizetési ára továbbra is csak 6, azaz hat korona marad. E példátlan olcsósággal és több miniszterium és tudományos intézet támogatását élvező társaság azt óhajtja elérni, hogy az ország minden irodalombarátját tagjának s folyóirata munkatársának megnyerje. Az Ethnographia ugyanis főként népköltési gyűjtéssel foglalkozik s készséggel teret nyújt annak, hogy a társaság vidéki tagjai benne népdalokat s esetleg dallamokat, népmeséket, népmondákat, Krisztus mondákat, betlehemes, vizkereszt, balázsnapi és gergelynapi

játékokat, énekeket, luczanapi szokásokat, ujévi köszöntőket, születési, lakodalmi, névnapi és temetkezési szokásokat, az év különböző alkalmakra szóló babonákat, kuruzsló szokásokat, igézéseket, ráolvasásokat, játékdalokat, kiolvasó versikéket, találós meséket, alkalmi rigmusokat, közmondásokat stb. közvétehessenek. A társaság e gyűjtések nyomtatott iveit 32-60 koronával díjazza. A gyűjtők közleményei és a tagságot jelentő levelező-lapok egyszerűen a M. Néprajzi Társaság címére (Budapest, M. Nemzeti Muzeum) küldendők. A jelzett társaság törekvéseit, mivel népünk költészetének régi emlékeit a modern kultúra végenyészettel fenyegeti, melegen ajánljuk olvasóink szives figyelmébe.

Megszöktetett uri leány.

Szolmayer Károly nagykárolyi vasúti hivatalnok 15 éves Erzi leányát karácsony másodnapján megszöktette Schliemann Miklós szabósegéd. A szerelmesek Debreczenbe szöktek s a rendőrség a leány apjának táviratára kinyomozta s az apa megérkezéséig fogva tartotta őket. — Az apa tegnap megérkezett. Leányával s a szöktetővel a rendőrségen találkozott. A leány atyja megpillantásakor görcsös zokogásban tört ki. Az apa leányát nem vitte haza, hanem a polgármesteri hivatalban diszpenzációt eszközölt ki s ma délelőtt a szerelmesek már megis esküdtek. A leány róm. kath. vallású, a fiu zsidó. A fiatal pár, ki ilyen regényes módon kelt egybe — a fővárosba utazik. A leány szülei leányukkal mindenféle összeköttetést megszüntetnek.

Egy joghallgató öngyilkossági kísérlete.

P. E. első éves joghallgató tegnap este szerelmi bánatában szíven akarta magát löni. Szerencsére lakótársa észrevette és az utolsó pillanatban félreütötte kezében a revolvert s így a golyó az öngyilkosjelöltnek felső karjába ment. A rögtön előhívott orvos kivette a golyót és bekötözte a sebet s néhány napi fekvés után gyógyultan hagyhatja el az öngyilkos jelölt az ágyat.

Új idők.

Hetedik évfolyamába lép január elsejével Herczeg Ferenc lapja, az Új Idők. Változatlanul oda törekszik ez a gyorsan páratlan népszerűsége szert tett újság, hogy beváltsa azt a várakozást és érdemessé tegye magát arra a szeretetle, amely a magyar olvasóközönség hozzá fűz, s a melylyel kitüntette. Szépirodalmi, művészeti társadalmi rovatai egyaránt élénkek, tartalmasak és változatosak. Egész esomó szép kép díszíti mindjárt az első számot is. A lehető legszebbet és érdekesebbet nyújtani, ez az Új Idők programja. Az új évfolyamot Herczeg Ferenc nagyhatású regénye a „Pogányok” nyitja meg. Ez a regény a magyarok őskorában játszódik le, megírva Herczeg könnyed fényes nyelvezetével. Február havában az Új Idők értékes kivételénél és szép ajándékkal kedveskedik olvasóinak, Valentiny „Ábránd” című, nagy feltűnést keltett festményének szines reprodukcióját küldi meg, amely kivételénél és méreteinél fogva méltó díszet fogja képezni a magyar család szalonjának. Negyedévre 2 korona.

Zenekedvelők hangversenye.

A debreczeni zenekedvelők köre a Zenede dísztermében folyó 1901. évi január hó 6-án, vasárnap második hangversenyt rendez, melynek műsora a következő:

1. Hubay J. 22. mű. Sonate romantique. Allegro. Adagio. Allegro ma non tanto. Előadják: Hubay Jenő ur, hegedűművész, az orsz. m. kir. zeneakadémia tanára és Faleke Henrik ur, zongoraművész, a franciaországi állami zeneakadémiák bíró bizottságának tagja.
 2. Moszkowski M. 50. mű. Suite régi irányban. Prélude. Aria. Capriccio. Gigue. Előadja: Faleke Henrik ur.
 3. Bach S. J. Chaconne. Hegedűn (kíséret nélkül) előadja: Hubay Jenő ur.
 4. Chopin Fr. Nocturne. E dur. Fantasia. F. moll. Előadja: Faleke Henrik ur.
 5. Wieniawski H. 38. mű. Ballade et Polonaise. Előadja: Hubay Jenő ur, zongorán kíséri: Faleke Henrik ur.
 6. Saint-Saëns C. Toccata. Fis moll. Faleke H, Menuet. Es dur. Grieg E. Nocturne. C dur. Moszkowski M. Tarantelle. Ges moll. Előadja Faleke Henrik ur.
 7. Hubay J. Csárda jelenetek. 12. sz. Eladja: Hubay Jenő ur, zongorán kíséri: Faleke Henrik ur.
- A hangverseny zongora Bösendorfer bécsi zongoragyáros készítménye.
A műsor egyes számainak előadása alatt az ajtók zárva tartatnak.
A műsor 4-ik száma után 10 percnyi szünet. Kezdeté 7 es fél órákor pontban.

Meghívó.

A debreczeni eszmadia árucaarnok szövetségét január hó 16-án a Korona dísztermében zártkörű táncvigalmat rendez. A rendezőség — elén Kurucz Miklós elnökkel — mindent elkövet, hogy a bál sikerüljön. Kezdeté 7 órákor. Itálokról a rendezőség gondoskodik.

„Fehér estély.”

A „Jogász és Tisztviselő Kör” február 2-án a Bika dísztermében „Fehér Estélyt” rendez. Ösmerve a tisztviselő körnek multban rendezett mulatságait, bizton reméljük, hogy ez is fenyves sikerű lesz. Az estély iránt nagy az érdeklődés.

Adományok a Népkonyhára.

Az ideai népkonyha költségeinek fedezetére eddig következő adományok szolgálnak:

Debreczen város és özv. Dobray Istvánné hagyatoka 200—200 korona, Reviczky József 40 korona, kir. járásbírósg (2 ízben) 24 korona, Nagy Ferencz és neje, Műkedvelői ifjuság. Rendőr kapitányság bünyügyi oszt. 20—20 korona, Falk A. és T. kefégyárának munkásai 17 kor. 06 fil., dr. Tüdös Jánosné, Orgován István 10—10 kor., Leslyan Adorján, Ferge Istvánné 6—6 korona, özv. Liptay Gáborné 5 korona, Aranyossy Pál és Báthory Gábor által rend. gyermek e ödás jöv. Eröss Lajos 4—4 korona, Kis Andrásné (Eötvös-u 72), Dávid Mihály, Kis István gazdálkodó Hargita 2—2 korona, Kis István gazdálkodó 1 zsák krumpli, Péntek Sandorné 1 kosár krumpli, 2 k. liszt, egy tyuk, Tamasóczki F.-né 5—5 k. liszt, rizs, Hargita 1 zsák krumpli. Debreczen, 1900. december 28. Szücs Kálman, nöegyf. pénzt.

Hitközségi tagok figyelmébe.

Vettük a következő értesítést: Értesítés. Alólírott összeíró bizottság ezennel értesíti a debreczeni izr. szent egylet tagjait hogy az 1901. évre érvényes választói név-

jegyzéket összeállította és 1901. január hó 10-ig a jegyzői irodában József k. h. utca 26. közszemlére kitette, mely idő alatt a netaláni kihagyások vagy jogtalan felvételek elleni felszólalások ugyanott benyújthatók. Az összeíró bizottság.

x **A Korona Takarékszövetkezet** működését 1901. január hó 1-én kezdi meg. A szövetség évtársulatai 5 évre alakulnak. A szövetség 6 %-ot nyújt tagjainak, az öt év alatt befizethető összeg erejéig kölcsönöket, melyeket az előjegyzés sorrendje szerint kezesség, jelzálogi bekebelezés, vagy más fedezet ellenében ad. Befizetési napok: szerdán délután 3—5-ig, szombaton délelőtt 9—11 és délután 3—5 óráig. Beiratkozások a szövetséget hivatali helyiségében (Piac-utca 5. szám, a kereskedelmi akadémia mellett) naponta a délelőtti órákban eszközölhetnek.

Csaló cigányasszony.

— Kifosztott kereskedő. —

1901. jan. 1.

Ravasz csalásról érkezett tegnap jelentés az aradi csendőrpáncsnok-sághoz. Egy cigány karaván kifosztott egy bács-cséki kereskedőt, akit azzal csaltak maguk közé, hogy négyszáz koronáért egy zsák aranyat adnak neki. Az estről a következőket jelentik.

A boltjában üldögélt Straub Adolf bács-cséki kereskedő amikor néhány nappal ezelőtt megjelent az üzletében egy öreg cigányasszony. Az asszony gondosan körülnézett, majd titkolódzva beszélni kezdett:

— Beszélhetek e tekintetes ur?

A kereskedő bizalmatlanul fogadta a gyanus viselkedésű asszonyt.

— Csitt! Aranyat árulok.

A cigányasszony erre elmondotta, hogy egy zsák arany van a birtokában s hajlandó azt olesó áron átengedni. A kereskedő meg is alkudott négyszáz koronában. Kikötötte azonban azt, hogy a kereskedő egyedül menjen a zsák aranyért. A kereskedőt erre elfogta a gyanu és kérlelni kezdte a cigányasszonyt:

— Hadd vigyem el a szolgálmat.

A cigányasszony nagy nehezen bele is egyezett abba, hogy a kereskedő feleségével jelenhessen meg a találkán. Este a község határában már várt rájuk a cigányasszony.

— Elhozták a pénzt? — tudakolta mindjárt a cigány asszony, a kinek társai is voltak. A kereskedő kivett tárczájából négyszáz koronát. A cigányasszony rámutatott a nála levő telt tarisznyákra.

— Itt a sok arany. Add ide a pénzt s magaddal viheted az aranyakat.

Alig adta át a cigányasszonynak a kereskedő a négyszáz koronát, az füttentett egyet, mire cigányok rohantak elő s botokkal rohantak a kereskedőre a kit teljesen kifosztottak s

véresre vertek. Az esetről azonnal jelentést tettek a csendőrségnek, a mely reggeire el is togtta a cigányasszonyt, Nikoleis Katalint s annak leányát, a kik a vakmerő csalásnak tervezői voltak.

Halottfoszlogató.

1901. jan. 2.

Undorító sötét büntett híret jelentik Nagy-Küküllőről. Sándor Lászlót, Nagy-Küküllő volt főispánját ugyanis nem régiben helyezték örök nyugalomra Baczkamadarason a családi sírba.

Az elhunytól az a hír járta, hogy diszmagyarban az összes ékszerekkel temették el, a mi, úgy látszik, felköltötte néhány gonosztevő kapzsiságát. A sirt ugyanis feltörték és kirabolták. Egyéb ékszer hiában a halott kezén levő két jegygyűrűt akarta a rabló elvinni, de csak az egyiket. a második feleségének jegygyűrűjét tudta lehozni, melybe N. L. 1898. volt vésvé.

A tettes a gyűrűt Marosvásárhelyt Widder Antal ékszerésznek kínálta megvételre. Az ékszerészben gyanut keltett az eladó kinézése s megkérdezte kié a gyűrű? Az valami baeskamadarasi özvegyasszonyt nevezett meg. Mire az ékszerész telefonon kérdezősködött az után az állítólagos özvegyasszony után s hozzáfordult az eladóhoz:

— Olyan asszony nincs. Maga azt a gyűrűt mástól kapta vagy lopta.

Erre az ismeretlen futásnak eredt. Az ékszerész utána, hosszas hajszolás után a rendőr elfogta a gyanus idegent, ki a kihallgatáskor beismerte, hogy ő követte el a rettenetes büntettet. Hogy társai voltak-e, még nincs megállapítva.

A tettes Kovács Lajos baeskamadarasi illetőségű, kit azonnal át is adtak az ügyészségnek, mely a vizsgálatot azonnal megindította. Marosvásárhelyt nagy felindulást keltett a rémhír, mert az elhunyt főispán, ki azelőtt Marostordamegye alispánja volt, közszeregetnek örvendett.

Ismeretlen öngyilkos.

Győr, január 1.

Messze idegenből, idejött valaki azért, hogy véget vessen annak az életnek, a mely úgy sem nyújtott neki egyebet nyomornál, szenvedésnél.

Azt se tudni, hová való, azt se, hogy ki volt, van-e otthon síró gyermeke, szenvedő neje, hagyott-e hátra árvát, özvegyet.

Csak eljött ide hozzánk meghalni. Tegnap délután a kórház megett a katonai gyakorlóterén emelt valaki fegyvert magára. A golyó jól talált. Szívén hatolt keresztül.

Mellette egy kis kés volt, tán azért, hogy ha a golyó nem öli meg, ezzel vet véget életének. Irást nem találtak nála.

Papakosza utolsó levele.

Hogy ki volt Papakosza Dimitri, azt nemcsak a magyarok, hanem egész Európa tudja.

A görög származásu, rokonszenves megjelenésű fiatal ember a század legügyesebb és legszenzációsabb kasszabetőréseit követte el, — úgy hogy pár év alatt a „Kasszabetörök Királya” czímet érdemelte ki azok részéről, a kik a betörés terén bámulatos tehetségű ember érdemeit kellően méltányolták.

De nem az ügyessége, hanem általános műveltsége és magas intelligenciája által vált ki kortársai közül Papakosza Dimitri, a ki büntetését a váci fegyintézetben töltötte, azonban az erőteljes, izmos ember tüdejét megtámadta a zárka dohos levegője és a kiváló gonosztevő pár héttel ezelőtt a tüdőgümőkór áldozata lett.

Intelligenciája mellett bizonyít az a levél is, melyet a nemzetközi kasszabetörő halála előtt volt védőjéhez, dr. Mózes Lászlóhoz intézett.

A korrek franczia nyelven megírt levél tartalma a következő:

„Igen tisztelt ügyvéd ur!

Engedje meg, hogy most, midőn már nem kell többé az én ügyemmel fáradoznia, őszinte köszönetet mondjak önnek az érdeklődésében teljesített buzgó működéséért. Sajnos, hogy szomorú és reménytelen helyzetben csakis így nyilváníthatom hálámat. (Itt a fegyház igazgatósága által áthuzott olvashatlan sorok következnek.) Ön a legnagyobb dicséretet érdemli, mert nemcsak a leglelküimeretesebb buzgalommal teljesítette védői kötelességét, hanem magányomban is gyakran fölkeresett és ápolt, miként egy orvos, vigasztalt, miként egy lelkiatya. Az irányomban tanúsított jóindulata felejtethet marad lelkemben és kívánom, hogy védőtársai épen olyan nemesen teljesítsék tisztüket szerencsétlen védetteikkel szemben, mint ön. A sirig lekötözött szolgálja Papakosza Dimitri!”

CSARNOK.

Az út lefelé.

Irta: Porzolt Kálmán.

— Volt tehetsége, de nem volt szerencséje.

Az eszme után akart megélni, tehát koplalt.

Volt diplomája, de nem volt protekciója; és szegény léte elvett egy szép és szegény leányt feleségül. Pedig a hova a nyomor keköszöntött, onnan a szerelem eltűnik.

Mikor a szerelmi élvődésekbe belegyül a kifizetetlen mesteremberek lárma, — boldogságról beszélni nem lehet.

Laura, mint a legtöbb szegény leány, ünnepeltetéshez volt szokva. Szülői mulatságról mulatságra vitték, a szülőknek azzal az együgyű politikájával élven, hogy a szépséggel majd lehet fogni egy jó parthiet és a reménység alapján a gyermeket hozzá szoktatták az anyagi erejüket meghaladó, társadalmi helyzetükhöz nem illő kényelemhez.

Midőn aztán a parthiek elmaradtak, az ünnepelt bálkirályné végre is férjhez ment ahhoz a szegény hivatalnokhoz, a kihez a szive vonzotta.

A szép, fiatal asszony boldog volt, sze-

rette férjét; de mindazonáltal nem volt oly sok ruhája, mint szülői házában; nem járhatott színházba és bállokba, mint azelőtt. nem volt ideje a déli órákban setára menni, a mikor az uri világ szokott, mert akkor a konyhában kellett sürgőldönie. Sőt megesegett, hogy nyári ka'apban kellett télen járnia, és megtörtént, hogy keztyűjét foltozgatni kellett, mert újra pénz nem került. Jourfixeken nem fogadhatta barátait és barátnőit, mert ozsonára nem tellett és gyakran kellett a hó elsején látogatásokat tenni a környék henteseinél s fűszereseinél, kerven őket, hogy csak hitelezzenek tovább is, ha a havi részletet nem is tudják megfizetni.

Méhány kontó lehüti gyakran egy egész fiók szerelmes levél hevéit.

— Mikor a gyomor és a szív harezra kelnek, mindig a gyomor marad a győztes.

Szerették egymást, de mindinkább ritkult az alkalom ennek nyilvánítására. Jenő érezte, hogy nem bír annyit keresni, a menyivel nejeinek kényelmét biztosíthatná és Laura érezte, hogy nem tud megelégedetten élni azon szűk körülmények között, melyeket, férje megfeszített fáradtsággal tud csak megszerezni neki.

Vádolta mindegyik önmagát s később elkövetkezett a második stádium, a mikor vádolta mindegyik a másikat.

Jenő vádolta Laurát hogy pazarlással van szoktatva, hogy nem tudja takarékosan vezetni a háztartást, hogy a szükségesekeket gyakran elmellőzvé, a fölöslegesekre tékozolja a pénzt; vádolta, hogy helyzetének meg nem felelő vágyai vannak. És Laura, vádolta férjét, hogy nem tud úgy dolgozni, mint kellene, hogy nem tudja megszerezni azt a pénzt, a mire egy háztartásnál szükség van.

S midőn a helyzet így megváltozott, előkerültek a régi udvarlók, kik természetesen az asszony pártján állottak, gyengéden éreztették véle, hogy mennyire sajnálják; hogy mily szánalmas helyzetben van; hogy mily szomorú sorsra jutott; hogy férje mennyire nem becsüli meg őt; hogy mennyivel több kényelmet, több gyengédséget, nagyobb fényt érdemelne.

Az asszony hitelt adott és a szemrehányások mind gyakoriabbak lettek.

A férjben feltámadt a feltékenység; rettegett attól hogy nejeben feltámad annak a gondolata, hogy megbánja férjhezmenetelét, mert többet érdemelne, mint a menyit ő nyújthat neki.

De midőn gyöngéden kérte nejét hogy régi udvarlójának látogatását ne fogadja el, mert hiszen szegényes helyzetükhöz nem illik az, és csak szóbeszédre adna alkalmat; neje keserű szemrehányást tett neki, hogy el akarja zárni őt a világtól, hogy nem tud neki nyújtani semmi élvezetet és még attól az ártatlan mulatságtól is meg akarja fosztani, hogy emberekkel érintkezhessek. Jenőnek hallgatnia kellett és el kell tőnie, hogy ifju szép nejeinek, üres fejű, gazdag ficsurok udvaroljanak.

(Folyt köv.)

Szerkesztői üzenet.

Klára asszony. Szellemes színházi levelet holnapi számunkban közöljük bár elvünk névtelenül beküldött ezikeket figyelmen kívül hagyni; nők, különösen szellemes nők iránti udvariasságunk azonban még ennél is előbb való elvünk; mindazonáltal kívánatosnak tartanánk, legközelebbi szivesen várt színházi levelében az inkognitó elárulását.

Városi színház.

Holnap 1901. január 3-án.

Vasgyáros.

Színmű 4 felvonásban

Irta: Ohnet György.

Leszállított árak!

Leltározás alkalmából december hó folyamán a raktáron levő

Női ruhaszöveteket

színes selymeket mosó velezeket, atlas satin és batisztokat, haraszt kendőket,

valamint

szőnyegeket, függönyöket

tetemesen leszállított árakon árusítjuk el.

Szabó Lajos Fiai

DEBRECZEN, Rózsater.

7 méter egy ruhának való női divatszövet 1 ft 75 kr.

„Elite“ fényirda

Debreczen, piacz-u. 81.

Bankpalotával szemben.

Ujonnán berendezett, a mai kor legmagasabb technika vívmányával.

Gyönyörű képek!

Méltányos árak!

Doktor Kriegl Jozsef-féle
valódi angol

Börvédő kenőcs és borax szappan

Before.

1. teljesen mentes minden durva ártalmas, tiltott anyagoktól, a legjobb kenőcs min- donfőle bőr

After.

2. tisztáltságot ellen. Egy téglgy kenőcs és borax szappan 3 ko. 30 fillé. az összeg előleges beküldése mellett

Chief Office 48. Brixton-Road, London S. W.

Az utalvány címzendő (5.)

Apotheker A. Thierry Balsam-Babrik

Pregradában Rohitsch mellett. Nagybani vételnél megfelelő engedmény.

1899. évi fajborok

kiseb- na- gyobb mennyiségben felette jutányos árban eladók. Tudakozódhatni Dienes Barna tulajdonosnál Széchenyi-u. 1 sz.

268
88
60

BRADY-féle
Máriaczei
gyomorcsépek

A védjegyre tessék vigyázni!

negyszerűen batnak **gyomor bajoknál**, nekülözetten és általános ismeretes hazi és népszer.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, fel-fujtság, savanyu feibűföges, hasmenés, gyomoréges, felesleges nyalkakivalasztás, sárgaság, andor és hanyas, gyomorgörccs, szűköies.

Hathatos gyógy-zernek bizonyult fej-fajásnál, a mennyiben ez a gyomortól származott gyomorülterhelésnél, etelekkel és italokkal, giliszták, majbajok és hámorhoikaknál.

Említett bajoknál a Brady-féle **MARIA-CZELLI GYOMORCSÉPEK** evék ota kitűnőeknek bizonyultak, amit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Vételnél csakis Brady-féle Mariaczei gyomorcsépek kerendők és vizyazni kell, hogy az a feuti védjegy es aláírással ellátva legyen és arra, hogy a régi hírnevű valódi Brady-féle Mariaczei gyomorcsépek üvege 40 krba, kettős üvege 70 krba kerül, haott a **nem valódi, utánzott és csekély értékű**, olcsóbb árban, többnyire 35 krert árusítatik.

Carl Brady, Apotheke zum „König von Ungarn“ Wien, I. Fleischmarkt 1.

Magyarországi foraktár: **Török József** gyógyszer-tára **BUDAPEST**, Király-utca. 12 sz. **KAPHATÓ DEBRECZENBEN:** Tóth Béla, Mihalovits István, Dr. Rotschnek V. Emil, Tamassy és Balázs gyógyszerészeknél. — **DÍOSZÉGEN:** Vaday Ignác, **ERMIHÁLY-FALVÁN:** Mátyás István, **HADHÁZON:** Farkas Ödön, **KABAN:** Horváth Kálmán gyógyszer széknel.

Dr. J. G. POPP-féle teljesen savmentes, a leg-egészségesebb szájvíz a világon, az összes fog és szájfájdalmak valamint a fogkorhadás ellen. (1) Cs. és kir. udvari fogorvos **Bécs**, 1376. Csak akkor valódi, ha a kék címkén francia arany nyomás látható.

ANATHERIN 1 üveg 1.40, L. - , -50 frt Anatherin fogpaszta üvegben 70 kr csomagban 35 kr. Fogtömítő 1 frt. Gyökérszappan 30 kr.

Kapható Debreczenen **Tóth Béla** és **Mihalovits István** gyógyszer áraban, továbbá a legtöbb gyógyszerertaban és hálszerke eskedésben.

Kitüntetve 12. kiállításán. Cs. és kir. **Siegfrid Gessler** Jägerndorf. Egyedüli gyártása a Gessler-féle valódi **ALTVATER-LIKÖRNEK**

„Grand Prix“ a párisi kiállításán 1900. udv. szállító

Óvakodni kell az utánzatoktól és vigyázni az en védjegyre és ezégen hangzására.

POLGÁR SÁNDOR
m. kir. szabad nyert orvosi mű- és kötszerész **BUDAPEST**, V.I. Erzsébet-körút 50 sz. Ajánlja dusan felszerelt raktárat saját gyártmányu orvos sebészeti és beteg-ápolási tárgyakban. Saját találmányu m. kir. szabadalmazott Polgár féle **SÉRVKÖTŐ** háskötő, görsér elleni gummi harisnya, orthopaedia-készülékek, műlábak és kezek stb. Valódi francia különlegességek F. Berguerand fils párisi gyárolól. — Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Utánzás ellen védve 16302 sz.

A Richter-féle **Horgony-Pain-Expeller** Liniment. Capsici comp. egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 30 év ota megbízható bedörzsölésül alkalmazatik köszvénynél, csúznál és meghűléseknél. Intés. Silanyabb utánzatok miatt bevásárláskor mindig figyelemmel legyünk a „Horgony“ védjegyre és a „Richter“ ezéjegyze. 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban ugyszólvan minden gyógyszerertaban kapható. Foraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Buda-pesten**. **Richter F. Ad. és társa**, CRASS. és kir. udvari szállítók. **Rudolstadt**.

Eddig felülmulhatatlan!
Maager Vilmos-féle valódi tisztított **DORSCH májolaaj**

csak akkor valódi, ha háromszögű palack az it levő szaggal (vörös fekete és omárgapapíron) van elzárva.

törvényileg védett sárga csomagolásban üvege 2 kor., fehér csomagolásban üvege 3 kor. **MAAGER VILMOSTÓL BÉCSBEN.**

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltott és könnyű emészthető égénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltetik mindama eseteknél, melyknél az orvos az egész testi szervezet, különösen mell és tüdő erősitését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javitását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Kapható az osztr. magy. monarchia leteő gyógyszerertaban és gyógyszeraru kereskedésében. Foraktár és fő-árusítás az osztr. magyar monarchia r szere: **Maager Vilmos Bécs**, III/3, Baumarkt 3. Utánzások törvényileg tiltatnak

Csak 40 fillérért már 1901 Január hó 12-én 10.000 kor. 1000, 500, stb. stb. ÖSSZESEN 1311 NYEREMÉNY NYERHETŐ, a DIÁK-OTTHON-SORSJÁTÉKBAN SORSJEGYEK MINDENÜTT KAPHATÓK.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.